CYNGOR CYMUNED BETHESDA
BETHESDA COMMUNITY COUNCIL

"Gwerth cymuned yw'n credo
A'n braint yw gwarchod ein bro"

Clerc a Phrif Swyddog Cyllid
Clerk and Chief Financial Officer
Hannah Mefin
Rhif Ffôn: 01248 602131
Ebost: CyngorBethesda@ogwen.org

26 Stryd Fawr
Bethesda
Gwynedd
LL57 3AE

Cofnodion Cyfarfod Cyffredinol o'r Cygnor a gynhaliwyd hybrid yng Nghanolfan Cefnfaes ac yn rhithiol dros Zoom
Nos Fercher 16 o Orffenaf 2025 am 19:00

PRESENNOL:

Ward Ogwen
Y Cynghorydd Mary Jones
Y Cynghorydd Gwilym Owen
Y Cynghorydd Neville Hughes
Y Cynghorydd Catrin Wager

Ward Gerlan
Y Cynghorydd Ann Williams
Y Cynghorydd Bleddyn Williams
Y Cynghorydd Michael Williams

Ward Rachub
Y Cynghorydd Walter Williams
Y Cynghorydd Paul Rowlinson

O dan Eitem 4.2 – Cynllun Bioamrywiaeth, datganodd y Cynghorydd Catrin Wager fuddiant personol gan ei bod yn gweithio fel mentor i Egin.

O dan Eitem 8.3 – Dyffryn Ogwen: Cais am Rhodd Ysgoloriaeth Cyngor Cymuned Bethesda, datganodd Paul Rowlinson fuddiant personol fel aelod o gorff llywodraethol Ysgol Dyffryn Ogwen.

1. Croesawyd pawb i'r cyfarfod gan y Cadeirydd, Cynghorydd Catrin Wager

Ymddiheuriadau – Y Cynghorwyr Einir Williams, Huw Jones, Dyfrig Jones, Linda Jones

2. Materion Brys:

Gordfyfiant: Derbyniwyd cwynion am gordyfiant ar lwybrau Pont Uchaf, Groeslon Pant a Gerlan. Cafodd y gwaith ei gwblhau yr wythnos ddiwethaf gan Colin Jackson, ac fe'i gwnaed yn dda. Aeth Barry, Swyddog Cynnal Partneriaeth Ogwen, i wirio a thorri rhai coed ym Mhont Uchaf. Mae'r llwybrau bellach yn glir. Gofynnir i'r Clerc basio ymlaen ddiolch y cyngor i Colin Jackson.

3. **Cofnodion**
   Cadarnhawyd cywirdeb cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 26 o Fehefin 2025

4. **Materion yn codi o'r Cofnodion**

4.1 Llwybr y Llaw Feddyg, Parc Meurig - Bydd y clerc yn ceisio cysylltu â Dafydd Cadwaladr am y les newydd cyn gynted â phosibl, gan roi blaenoriaeth i hyn dros yr haf.

4.2 Cynllun Bioamrywiaeth: Mae yna newidiadau staff yn Egin ar hyn o bryd, felly mae Cynghorydd Catrin Wager yn awgrymu oedi cyn cysylltu ag Egin ynglŷn â'r cynllun mentora tan o leiaf Medi – ar y gweill.

4.3 Cysgodfan Bws ger Maes Bleddyn - Adroddwyd i'r cyngor cymuned gan y clerc am Gronfa Gwynedd Ni, gronfa ar gyfer cynghorau cymuned yn benodol. Awgrymwyd defnyddio'r gronfa hon ar gyfer prynu'r cysgodfan bws. Awgrymwyd Cyngor Gwynedd cysylltu â Chyngor Cymuned Waunfawr ynghylch cysgodfan bws sbâr sydd ganddynt, ond nid oedd hyn yn arwain i unrhyw ddatblygiad. Penderfynodd y Cyngor Cymuned mai'r syniad gorau oedd gwneud cais i'r cronfa yma. Bydd y clerc yn gweithredu ar hyn.

4.4 Parcio Stryd Fawr – Derbyniodd y clerc ymateb gan Cyngor Gwynedd ynghylch cais i wneud maes parcio Cae Star yn rhad i'r trigolion lleol oherwydd anawsterau parcio ar y Stryd Fawr a'r llinellau melyn dwbl. Roedd ymateb pendant gan Cyngor Gwynedd, gan nodi bod yr incwm o'r maes parcio'n cael ei ddefnyddio i gefnogi'r economi leol. Mae'r gwaith adnewyddu llinellau melyn i fod i ddechrau canol mis Gorffennaf.

4.5 Cynnig Cyngor Cymuned Ariannu Mwy o finiau Ailgylchu (Stryd Fawr): Nid yw'r clerc wedi cymryd unrhyw gamau ar hyn ar hyn o bryd; bydd yn weithredu ar hyn dros yr haf.

4.6 Ymghyngoriad Llywodraeth Cymru: Diwygio'r Dreth Cyngor: Cadarnhawyd fod y clerc wedi ymateb i'r ymgynghoriad hwn.

4.7 Mater Diogelwch Ffyrdd, Gerlan - Mae brwgaig (coed) yn disgyn dros y lôn i fyny i Gerlan o Groeslon Pant i fyny. Mae ceir yn gorfod symud i ganol y lôn i osgoi ceir gael eu grafu. Y Clerc i adrodd hyn i Cyngor Gwynedd.

4.8 Capel Jerusalem – Ystyriaeth o Gais am Gymorth Ariannol

Mae Capel Jerusalem yn dymuno cymorth ariannol at gostau cynnal a chadw. Awgrymwyd i'r clerc anfon y ffurflenni perthnasol at Y cynghorydd Walter Williams er mwyn iddynt gyflwyno cais am rodd.

5. Archwiliad Mewnol: Camau nesaf i liniaru'r materion a gwella prosesau mewnol:

5.1 Diffyg gwahanu dyletswyddau wrth greu a phrosesu taliadau ar lein

Mae'r Clerc yn derbyn ac yn prosesu taliadau, gyda rhestr o'r taliadau yn cael ei chymeradwyo gan y Cyngor cyn iddynt gael eu talu. Er nad yw'r dyletswyddau'n cael eu gwahanu'n llwyr, mae'r broses bresennol yn sicrhau tryloywder. Bydd y Cyngor yn ystyried gwelliannau posibl, megis cyflwyno dilysu dwy gam ("two-step verification") gan y banc, neu'r posibilrwydd o ofyn i aelod o staff o fewn Partneriaeth Ogwen wirio'r taliadau.

5.2 Methiant i gadarnhau bod raddfa cyflog y Gofalwr wedi cael ei gymeradwyo gan y Cyngor.

Cadarnhaodd y Cyngor fod y raddfa gyflog wedi'i chynyddu yn unol â'r cynnydd mewn chwyddiant.

5.3 Methiant i gynnwys manylion cyflawn y gofrestr asedau h.y. y dyddiad ddaeth yr ased i feddiant y Cyngor, gwerth cyfredol yr asedau, gwerth pan fe'u cafwyd a'u lleoliad.

- Penderfynwyd creu is-bwyllgor, gydag un aelod o bob ward (Gerlan, Canol, Rachub), i adolygu'r gofrestr asedau.

Pwynt gweithredu:
Bydd y Clerc yn trefnu cyfarfod yr is-bwyllgor ar ôl yr Haf, yn creu taflen Google er mwyn i'r aelodau ychwanegu manylion, ac yn archwilio pryniannau diweddar (e.e. diffibrilwyr) i fewnbynnu costau a gwybodaeth berthnasol. Bydd y Clerc hefyd yn ymchwilio'r posibilrwydd o gyflogi gwerthuswr proffesiynol er mwyn asesu gwerth yr asedau.

Is-bwyllgor: Cyng. Anne Williams (Gerlan), Gwilym Owen, Mary Edwards (Canol) Walter Williams (Rachub)

Commented [HM1]:

5.4 Balans o'r arian parod hanesyddol yn parhau heb ei dalu mewn i'r cyfrif Gyfredol: Bydd hyn yn cael ei gyflwyno i'r banc cyn gynted â phosibl.

5.5 Blaenoriaethau, gweithgareddau a chyflawniadau'r Cyngor heb eu ddogfennu mewn Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2024/25. Blwyddyn nesaf bydd yr Adroddiad Blynyddol yn fwy manwl.

5.6 Methiant i gadarnhau cynlluniau ar gyfer gwario'r arian wrthgefn sylweddol

sydd wedi'i gronni. Er gwaethaf y methiant a nodwyd, eglurwyd i'r archwilwyr fod benthyciad gwaith cyhoeddus wedi'i sicrhau ar gyfer prosiect Maes Parcio Gerlan, sy'n sicrhau cynllun ar gyfer gwario'r arian wrth gefn.

5.7 Methiant i gyhoeddi'r dogfennau ar wefan y Cyngor: Cadarnhaodd y clerc fod hyn wedi cael ei gwblhau erbyn hyn, gyda'r eithriad o'r Polisi Bioamrywiaeth sydd ar hyn o bryd yn cael ei weithio arno.

6. **Tariff Ynni a Thaliadau Sefydlog – Scottish Power:** Mae'r clerc wedi siarad â Octopus Energy ac wedi anfon dogfen at aelodau'r cyngor yn manylu'r dyfynbris a chymharu'r ddau gyflenwr. Mae'n amlwg y byddai Octopus Energy yn rhatach. Mae'r cyngor yn hapus i'r clerc symud ymlaen gyda'r trosglwyddiad dros yr Haf.

7. **Maes Parcio Gerlan:** Derbyniodd y clerc e-bost gan gyfreithiwr y cyngor yn fuan ar ôl anfon llythyr at gyfreithiwr perchnogion y tir, gan rhestru nifer y ceisiadau am gysylltiad. Cafodd Catrin Wager gyfarfod gyda Dewi Davies (cyfreithiwr y cyngor). Er bod Huw Redvers Jones (cyfreithiwr y tirfeddianwr) wedi anfon cynllun, nid yw'n addas ar gyfer y Gofrestrfa Tir. Mae'r Cyngor yn hapus i ariannu'r syrvey hwn.

   Awgrymir bod angen comisiynu rhywun i wneud y syrvey ein hunain, sydd yn ymwneud â ffiniau'r tir sy'n cael ei brynu. Awgrymodd Dewi Mr Siôn Lloyd Williams, syrfewr gyda Lloyd Williams & Hughes (Pwllheli), ond nid yw'r clerc wedi clywed yn ôl. Mae Catrin Wager wedi cysylltu â YGC ond heb glywed yn ôl – bydd y ddwy yn ceisio eto.

8. Gohebiaeth

Roedd pawb wedi derbyn copi o'r rhestr 'crynodeb o ohebiaeth Gorffenaf 2025'

8.1 Llinos Jones: myfyriwr sy'n gwneud ymchwil teithio llesol yng Nghymru: Penderfynwyd i bawb edrych ar yr arolwg ar eu pen eu hunain. Dyddiad cau: 24.07.2025

8.2 Cyngor Gwynedd: Arolwg Hinsawdd a Natur: penderfynwyd pawb edrych ar yr arolwg ar eu pen eu hunain. Dyddiad Cau: 31.07.2025

8.3 Dyffryn Ogwen: Cais am Rhodd Ysgoloriaeth Cyngor Cymuned Bethesda: Bydd y clerc yn ymchwilio i swm y rhodd a roddwyd y llynedd, ac mae'r cyngor yn caniatau yr un swm eleni.

8.4 Gwahoddiad Seremoni Gwobrwyo: Mae'r Cadeirydd, Catrin Wager, wedi cytuno i fynychu.

8.5 Un Llais Cymru, Cyfansoddiad Newydd (i'w fabwysiadau): Yn y cyfarfod blynyddol ym mis Mai, cadwyd Walter Williams a Huw Jones fel cynrychiolwyr Un Llais Cymru. Bydd Catrin Wager yn mynychu'r tro hwn, a Walter Williams yn eilydd. Awgrymwyd i bawb adolygu'r dogfennau'n annibynnol a chyflwyno syniadau i'r clerc neu Catrin Wager cyn y cyfarfod yma (3 Medi am 4yh).

8.6 Cneifio Cyflym Dyffryn Ogwen: Cais am Rhodd: Cytunwyd i'r Cyngor noddi £150.00.

9. Taliadau
Awdurdodwyd y taliadau canlynol:

Talai	Manylion	Swm
Scottish Power	Nwy Gorffwysfan **(87 Stryd Fawr, Bangor, LL57 3AR)** **10 Chwefror – 2 Gorffenaf** Rhif Cyfrif: 16127171133	£846.73
Scottish Power	Trydan Goleuadau Dolig **5 Mehefin – 7 Gorffenaf** Rhif Cyfrif:54797551020	£93.80

Talai	Manylion	Swm
John Wyn Jones	Cyflog Gorffenaf 25	£436.53
Cyngor Gwynedd	YGC Gwaith Cynnal	£486.00
Archwilio Cymru	Ffioedd Archwilio **2022-2023**	£275.00
Colin Jackson	Torri Llwybrau	£2850
Dwr Cymru	Cyflenwad Dwr Llys Dafydd **28 Rhagfyr 24-30 Mehefin 25**	£33.80
Dwr Cymru	Cyflenwad Dwr Gorffwysfan **28 Rhagfyr 24-30 Mehefin 25**	£200.56

Thomas Shaw	Torri Glaswellt & Strimio	£840.00

10. Crynodeb Llais Ogwan

- Newid Cyflenwr Trydan / Cyngor Ynni ar gael yn Hwb Ogwen
- Torri Llwybrau
- Torri Coed Gerlan

11. Unrhyw Mater Brys Arall

Dim

12. Cynllunio

Rhif Cais	Lleoliad	Disgrifiad	Penderfyniad
C25/0328/13/RA	Spar Stores, Stryd Fawr, Bethesda	Cais i ryddhau amod 3 (deunyddiau allanol) o ganiatâd cynllunio C23/0547/13/LL ar gyfer creu gofod manwerthu a chanolfan dreftadaeth gan ail-ddefnyddio adeilad SPAR a chodi estyniad tri llawr.	Amod(au) wedi rhyddhau yn llawn
C25/0536/13/RA	Former C L Jones Timber and Builders Merchants	Cais i ryddhau amod 4 (Cynllun Gwella Bioamrywiaeth) o ganiatâd cynllunio C25/0404/13/LL	Amod(au) wedi'u rhyddhau yn llawn

		ar gyfer newid defnydd o "Sui Generis" i ddosbarth defnydd B8 "Storio a dosbarthu".	
C23/0207/13/CR	Kings Head, Stryd Fawr, Bethesda	Addasiadau mewnol	Ar y gweill
C25/0422/13/LL	5 & 6 Llys Victoria, Stryd Fawr, Bethesda, Bangor, LL57 3AN	Gosod ffenestr gromen ar lethr de-orllewin y to	Caniatawyd gyda amodau
C25/0449/13/DT	2 Stryd Fer, Gerlan, Bethesda, Bangor, Gwynedd, LL57 3SU	Dymchwel estyniad ystafell fwyta presennol a chodi estyniad newydd i'r eiddo presennol	Caniatawyd gyda amodau